

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 285.

V Ljubljani, v četrtek 13. decembra 1894.

Letnik XXII.

Kapitalizmove mreže.

Najbolj je treba kmetu cenega posojila, tako slišimo za vsakim oglom in zato tudi delničarji pri posojilnicah po Schulze-Delitzsch-evem sestavu, ki včasih vlečejo 8—9% dividende na leto, nekako mogočno stopajo med drugimi navadnimi umrljivimi ljudmi, češ mi pomagamo kmetu, mi delamo za narod.

Preskrbimo kmetu po ceni kredita, pa bo rešen, tako pravijo nebrojni „bojevniki“ za kmeti stan, pri tem pa ne pomislijo dveh stvari: 1. Kredit ni samo možnost pomagati, marveč še bolj je možnost delati dolgove; 2. čim ceneje je posojilo t. j. čim manjši so obresti, tem večja je kapitalistična vrednost posestva in tem večji je kredit, to se pravi: čim manjši so obresti, tem večja je možnost se zadolževati.

Čim bolj se pa večja možnost delati dolgove pri kmečkem stanu, tem bolj se bliža ta stan svojemu propadu. In zato trdimo mi: čim lažje se kmet zadolžuje, s čim ugodnejšimi pogoji na videz lahko išče pri kapitalu tako zvane pomoči, tem bolj se ruši njegova pravna sila, njegova stanovska samozavest, njegov čut vzajemnosti člega kmečkega stanu, tem bolj hirajo predpogoji zdrave organizacije in s tem njegovega obstoja. Kedor si v potrebi ne zna ali ne more drugače pomagati, nego z dolgovi v kapitalističnem smislu, je gospodarsko izgubljen. To velja seveda le toliko časa, dokler se stan ne organizuje, dokler se ne ustanove avtonomne kmečke zadruge, ki imajo jedine porredovati kredit, dokler se ne ustanove nerazdeljivi kmečki domovi in dokler se ne nastavi zakonita meja, do katere se sme zadolžiti posamezno posestvo. V tem slučaju bo seveda cenen kredit pomagal kmetu. A mi govorimo samo o sedanjih razmerah.

Socijalisti se smejejo malenkostnim sredstvom, s katerimi se hoče dandanes pomagati kmečkemu in obrtnemu stanu in ju rešiti propada. Oni so po-

polnoma prepričani, da je vse to, kar imenujemo srednji delavni stan, že zdavnej bolj v vrstah proletarijata, v četrtem stanu, nego na — sredi in zato javno trdi, da je smešno zakrivati to resnico. Pri frankfurškem soc. demokratičnem shodu je Vollmar nasvetoval, naj bi se vsaj iz agitacijskih namenov kmetom ne povedalo soc. demokr. načelo v obraz, naj bi se vzlasti proti zasebnemu lastništvu posestva ne govorilo, toda Bebel ga je zavrnil in raje hotel, da so se socijalisti razklali v dve nasprotni si stranki, nego da bi bil zatajil svoje prepričanje.

Mi sicer priznavamo, da socijalisti v tem obziru res prav vidijo in da se samo po sebi ne more drugače sklepati, nego: kmečki in mali obrtni stan bosta izginila.

Sedajne zbornice, najmanj pa v duhu nena-
ravnih koalicij sestavljene, ne bodo zmogle ničesar, če tudi izmečejo milijone za vsakovrstne brezplodne enquete.

Toda upanja, da se ohrani ta dva stanova, še nismo izgubili. Ostala sta izmed vseh stanov najzvestejša svojemu Bogu in zato zaupamo božji previdnosti, da ju bo varovala, zaupamo dalje v človeško naravo, da se o pravem času sama otrese kvarnih snovij in iznova živa in zdrava razvije svoje sile.

Ne smemo pa prezreti, da je kapitalistični liberalizem pokopal kmeta in da mora veljati boj v kmetovo rešitev najpreje temu sovražniku. Kapitalizem ne bo pomagal kmečkemu stanu in če tudi prihaja v ovčji obleki ponujajoč mu svoje podpore, če tudi na videz ne pokaže svojega bistva in svojih namenov, mu vender le škoduje, kedar koli pride ž njim v dotiko.

Z raznovrstnimi kreditnimi zavodi, ustanovljenimi na kapitalistični podlagi, mu sicer umetno podaljšuje smrtni boj, toda le sebi v korist, a smrti ga s tem ne reši. Med take zavode štejemo vse posojilnice in hranilnice po Schulze-Delitzsch-evem sestavu in vse tako zvane hipotečne banke. Prvi zna-

menitnejši poskus dobiti kredita na zastavo v posestvu ali na hipoteko, imamo koncem sedemletne vojske v Sleziji. Vojska je neizmerno škodovala šleskim grajščakom; uničila jim je posestva in pobrala denar. Zato so si ustanovili kreditno društvo (So-
ciété d'emprunteurs). Udje tega društva so mogli biti samo grajščaki. Društvo je jamčilo z vsem premoženjem svojih članov in izdajalo je zastavne listine, katere je ali samo prodajalo, ali jih pa odstopilo v prodaj kakemu svojemu članu, ki je ravno potreboval denarja. Dolžnik je moral izplačevati dolg v obrokih in osrednji društveni urad je nazaj kupoval zastavne listine izplačanega denarja. Kapitalisti so radi posojali društvu, ker so imeli veliko varnost in velikoposestniki so si tako res pomagali.

Ko so se pa zrušili fevdalni stanovi in se je proglasila „svoboda“ kmečkemu stanu, da sme svoje posestvo prodajati ali razkosavati po svoji volji in tudi zadolževati se nanje, dokler mu kedo še kaj zaupa, so jeli kapitalisti takoj ustanavljati kreditne zavode, da so dajali kmetu na posodo, ali bolje: da so svoj denar lahko varno in dobro naložili. Kapital je jel ponujati svojo pomoč kmečkemu stanu. Tako so nastale hipotečne banke.

Denarni mogočniki so sami ustanovili take banke; oni niso pripadali k kmečkemu stanu, marveč so sami zložili denar, kot založni kapital svoje banke. Te denarje posojuje potem banka posestniku, če so zadostno pokriti. Kmet podpiše zastavo, ali hipoteko, da jamči s svojim imetjem in se zaveže, da bo izplačeval dolg v obrokih z gotovimi obrestmi vred. Banka si shrani te listine ali pa kupuje ž njimi, prodaja jih na denarnem trgu, da bi se s tem pridobila temveč denarnih sredstev. Po tem potu postajajo kmečka posestva mejnarodna; ker so odvisna od premičnega kapitala, ki je povsod doma, ki je sam v najširšem besede pomenu mejnarodni ali — brezdomovinski. Koliko nevarnostij je v sled tega v hipotečnih bankah, da vzlasti slabši in manjši

LISTEK

Santa Lucia.

(V spomin 13. decembra 1888.)

V neapoljskem pristanu zibala se je veličajna ladija. Orjaški labud ne bil bi mogel elegantnejši plavati po sinjih morskih valovih, kakor parobrod „Santa Lucia“. Sidri so sicer spuščeni, toda mornar, stoječ tik železnega kotla, čaka kapitanovih povelj; krmilnik je tudi že na svojem mestu.

„Kurjači, priložite pod parni kotel!“ veli kapitan. Skoro se vali gost dim iz parnega dimnika. Sosedni Vezuv, kakor da bi hotel biti ljubosumen na dimne oblake, takoj tudi priloži v svojo peč in hkrati razsvetljuje orjaški ognjeni slop temni večer.

„Neprijetno pot bomo imeli, gospod kapitan,“ spregovori krmilnik.

„Iz česa sklepate?“

„Ciklopi so priložili v peč; izvolite pogledati, kako se iskri nje žrelo, nekaj je jako razljučeno,“ dé krmilnik.

„Varuj nas nesreče, sveta Lucija. Sicer se pa čuvajte — za drugo skrbeli bomo mi in močna naša zaščitnica.“

„Tovariši, pojdite sem,“ kliče pomorščakom brhek mladenič visoke rasti in črnih las. Poslovimo se za nekaj časa z razkošnim Neapljem, da pozdravimo rajske bregove Ischije. Kakor je običaj, zapojmo k slovesu našo mornarsko „O santa Lucia“. Januvarij, slavček jamborovih gozdov, začni!“

Na te besede doni pesem iz sto grl; hodec postoji, da posluša čarobno pevanje; bledolična luna v tem trenutju pogleda izza oblakov na veseli pevski zbor in Vezuv — Vezuv bruhne iz svojega žrela milijard isker, tisoč raket sfrči proti oblakom in se zrcali v mirni gladini neapoljskega pristana. Dražesten a običajen prizor v južnih krajih, torej se malo kdo zmeni zanj.

Naglo je bilo med tolpo opazati čudno strmenje. Strah prešine vse pevce. „Kaj pomeni to?“ vpraša jeden družega. „Saj vendar nismo popili toli vina ‚laecrimae Christi‘, da se zaletavamo jeden v družega.“

Po kapitanovem prihodu spremeni se položaj. „Veste li, kaj je bilo? Mali potres.“

„Varuj nas sveta Lucija, da se nam ne pripeti kaj tacega na morju. Nikar ne odrinimo danes. — Zaščitnica naša nas svari,“ pravijo nekateri.

„Ne bodite nespametni, na morju smo varnejši

nego na kopnem,“ tolaži kapitan. „Čas je, da odrinemo, radi tega si hitro podajte še roke; vi pa, mornarji, takoj vsak na krov na svoje delo. Na krov!“ Na to povelje odide na svoje mesto.

Top zagrmí v tiho noč. Ladija se upira početkom med izdajske valove — ustavlja se s celim telesom. Konečno potegnejo gori sidra in ladija odplava. „Z Bogom, z Bogom!“ čujejo se klici.

Obala se umikajo, gore ginejo. Vezuv jim preti ognjenim prstom in lik demonična pošast narašča v orjaka. V tem trenutju bil je gigant, borč se z nebom. Peljejo se okolu „Capri“ — Kozjega otoka, Garibaldijev otok in cilj njih potovanja. Ischija, svetovnoznana, prijetna in od tujcev, zlasti bolehnih a bogatih obiskovana Ischija je njih cilj. Bližajo se torej temu otoku.

Noč že pojema. Ura je tri v jutro. Mesto Casamicciola počiva še v mirnem spanju, kakor dete v materinem naročju — kaj pravim, matere — nikdar ne, temveč — mačehe. Ne vé dete, ne vé mesto, kaj se godi notri, v srcu otokovem, da se kuje ondu izdajstvo. Ladija zopet pozdravi Ischijo s strelom; da bi bili stanovniki poslušali strele in zbežali na bližnje gore, ušli bi bili veliki nesreči. Toda tako je vsak mirno spal. Ladija polagoma pluje v

Barodi ne izgube svoje individualnosti, lahko vsak izprevidi. Kapital je sicer mejnaroden, a tisti, ki ga imajo in ki z njim omrežijo slabše, so največkrat zagrizeni ptujci, ki niso zadovoljni samo s tem, da vlečejo od svojih novodobnih sužnjev lepe dobičke v obrestih, marveč hočejo tudi pri njih izvrševati svoje grde politične namene. Ne motimo se! Denar je sedaj res vladar sveta. Političnih dogodkov notranje in vnanje politike ne moremo umevati, če jih ne razmotravamo v ti resnici. Kapitalizem in njegovo gospodstvo nam pojasnjuje trodržavno zvezo, politične razmere posamnih držav do Rusije, koalicije, vravnava valute itd. — Zbornice precejajo pesek in se igrajo z njim, kapitalizem pa si zida trdnjave na skalnih gorah in ruši in uničuje in požira človeške moči in človeško srečo.

Najstarejša hipotekna banka je v Monakovem, najmočnejši je Crédit foncier de France, ustanovljena l. 1852 za Napoleona III. Na Dunaju je prvi avstrijski deželni kreditni zavod, na Češkem pa hip. banka češkega kraljestva, ki deluje od l. 1865. Tudi Morava in Šlesko imata svoje hipot. banki. Ogromne svote se vsako leto izposojajo pri teh bankah na kmečka posestva (od l. 1882—1887 je češka banka posodila 41,823.500 glđ. po 4 odst. in l. 1865 do 1887 103,914.700 glđ. po 5 odst.) Koliko posestnikov se je s tem pomagalo, koliko se jih je rešilo, tako poreče skorej vsakdo.

Ne tajimo, da se začasno to ni zgodilo, toda splošno ostane resnica, da se je s tem le podaljšal smrtni boj; ker so se izročila posestva v roke kapitalizmu, ki je naigornji in najneizprosnejši sovražnik njihov.

Državni zbor.

Dunaj, 12. decembra.

Prepisna pristojbina.

V večerajšnji večerni seji je poslanec Steinwender predlagal, naj se zniža prepisna pristojbina. Predlagal je, naj bi pristojbina, če vrednost prepisnega predmeta ne znaša čez 4000 glđ., ne znašala nad 1%. Do vrednosti 8000 glđ. naj se pristojbina določa le po odšteti dolgovih in zavezanih. Navadno pristojbine naj se pobirajo še le od tistega dela vrednosti, ki presega 8000 glđ.

Lokalne železnice.

V ti seji se je vsprejel zakon o lokalnih železnicah v drugem branju po sklepih odsekovih. Dr. Lueger je pa predlagal več umestnih predlogov, ki so se pa vsi odklonili. Njegovi predlogi merili so največ na to, da bi se naredil konec monopolu dunajske tramvajske družbe, katera se ne ozira na občne koristi, temveč le na koristi delničarjev. Premembe niso ugajale levičarjem in so se odklonile. Bilo je tudi jako malo poslancev v zbornici in še ti se niso dosti zanimali za zborovanje. Danes se je ta zakon rešil v tretjem branju.

Železnica čez Ture.

Včeraj so se zastopniki dežel, katere so interesovane pri železnici čez Ture, zbrali v zbornici poslancev v posvetovanje. Prišli so zastopniki Solno-

pristan, kapitan si mane roke, potovalci si pripravljajo prtljago, mornarji zmotavajo vrvi in popevajo.

„Ob desetih se popeljemo zopet nazaj, bodi vsak...“ še izgovoril ni in že je strmoglavil med merske valove. Za njim cepajo v morje potovalci in mornarji s krova in se boré z valovi, plavaje bité do obale. Toda zaman.

Morje divja, voda vré in se peni, ladija „Santa Lucia“ se premetava, dočim ne butne ob ischijske skaline in se razbita kot vrak pogrezne v morsko globino. Kje je pomoč? Na kopnem nikjer!

Mesto Casamicciola v hipu zgine z zemeljskega površja*), samo črno brezdno in siva para označevali sta prejšnje mesto. Jok in krik, vriš in polom, prošnje in vzkliki pretresale so vzduh. Ali jih bode rešila sveta Lucija, katero so tako goreče prosili pomoči, ali jih bode prepustila razljučenim življem?

Glej, na obzorju pojavi se druga ladija — „Vesuvio“, ploveč iz Sirakuz in peljajoč živila. Kapitan z daljnogledom ugleda nevarnost. S podvojeno silo pripluje „Vesuvio“ še o pravem času na kraj nesreče, v morje spusti svoje čolne in vrvi ter otme vse potovalce in mornarje. Zaupanje njih v sveto Lucijo, zaščitnico mornarjev, ni bilo varano.

A. S.

*) Leta 1888 je to mesto do tal razrušil potres.

grškega, Koroškega, Gorca in Trsta. Osnovel se je poseben akcijski odbor, v katerem so grof Franc Coronini kot predsednik, potem pa Stalitz, Feller, dr. Steinwender, Alfred Ascher, Wirth in dr. Schiller. Zastopane so v tem odboru vse omenjene dežele. O železnici iz Loke v Divačo je vse tiho, dasi bi baš ta proga bila potrebna, ko s podržavljenjem južne železnice najbrž ne boče nič.

Porotniki v Istri.

Dr. Laginja je interpeloval o sestavi seznama porotnikov pri porotnih sodiščih v Rovinju in Trstu, in pa o osnovi okrajnega sodišča v Dolini. Ta poslanec je interpeloval dalje vladno, zakaj se vladne stvari v Istri le v nemščini in italijanščini razglasaajo.

Kazenski zakon.

Precej dolga debata je bila o paragrafu 33, ki govori o hudodelstvih, ki jih zdravniki in tehniki izvrše v svojem poklicu. Povod debati je bilo to, da so nekateri govorniki razumevali stvar tako, kakor bi šlo za kak umetni pregrešek v poklicu. Poročevalec je pa stvar pojasnil, da gré le za hudodelstva, ki se zgodé z zlim namenom. Ravno tako so se nekateri govorniki izpodtikali nad paragrafi, ki govoré o policijskem nadzorstvu in iztiranju in v njih nekateri videli celó rušenje ustave in zahtevali dvetretjinsko večino. Zbornica je vsprejela §§ 28 do 62 izimši § 53 nespremenjene.

Konfiskacija delegacijskih govorov.

Na to je zbornica razpravljala o nujnem predlogu Pacakovem, ki se tiče konfiskacije nekega delegacijskega govora in gré na to, da se kaj tacega v bodoče onemogoči. Pri tem predlogu je govoril tudi pravosodni minister. Nujnost se je odklonila.

Politični pregled.

V Ljubljani, 13. decembra.

Nedeljski počitek. V poljskem klubu se je predlagalo, da naj bi nedeljski počitek ne veljal za nekristijane (žide), ako kak drugi dan v tednu praznujejo. Velika večina kluba se je izrekla za ta nasvet, za slučaj, ako se delo ne vrši javno. V tem smislu se bode stavl predlog pri podrobni debati zbornici poslancev. Ta stvar je pa malo čudna in bode poslanec treba paziti, da ne omogočijo židom, v svojih tovarnah siliti krščanskih delavcev k delu. Pa tudi to je pomisliti, da bi ropot v kakšni židovski delavnici ali tovarni gotovo tudi motil posvečevanje nedelje. Zaradi židov pač tudi ne gre, da bi se morala uklanjati cela krščanska država.

Volilna reforma. Liberalni listi se bojé, da tudi v pododseku se stranke ne sporazumijo o kaki volilni reformi. Pa tudi so sami člani koalicije mej seboj. V odseku so mej drugim gospodje: Dipauli, Schwarzenberg, Bärnreither in Rutovski, ki vsak zastopa svoj načrt. Grof Hohenwart je tudi že sprejel mnogo načrtov, o katerih se pa ne ve, če jih grof še zastopa. Vsi ti načrti so pa mej sabo silno različni, da bode zares težko doseči kako razumljenje. Liberalni listi svetujejo, da se vsi ti načrti popusté in se pododsek začne posvetovati o načelih volilne reforme. Ko se doseže kako sporazumljenje o tem, bode pa poročevalec sestavil svoje nasvete. Dosedaj so se koalicijske stranke le v tem sporazumele, da se občna volilna pravica vpeljati ne sme.

Gurko v kratkem odstopi, to je gotovo. Kdo bode njegov naslednik, pa menda še ni odločeno. „Grazdanin“ in „Moskovskija Vjedomosti“, ki so navadno dobro poučene o vsem, kar se godi v ruskih krogih trdijo da pride na njegovo mesto berlinski veleposlanik Suvalov. Gurko bode seveda svojo ostavko utemeljil s slabim zdravjem. V resnici bo pa povod njegovemu odhodu to, da car ne odobrava njegove politike. Prepričal se je iz raznih pojavov ob svojem nastopu o lojalnosti Poljakov in katolikov, za to pa bode Gurkov naslednik moral hoditi druga pota, kot jih je Gurko. Poslednji se je v Peterburgu ob carjevem pogrebu trudil, da bi novega carja prepričal, da je njegova politika jedino prava, pa se mu ni posrečilo.

Lessepsa, ki je v petek umrl, bode pokopali z vojaškimi častmi kot imejtelja velikega križa častne legije. Francoski listi sedaj ob njegovi smrti posebno naglašajo njegove velike zasluge, ker je zgradil sueški prekop in tako proslavil Francijo. Zaradi teh zaslug se bode pozabilo Paname. Kar se poslednje tiče, se pač ne vé, koliko je sam Lesseps kriv. Njegov duh je vsled starosti bil tako opešal, da ni bil sposoben več za vodstvo tako velicega dela. Ker po poklicu ni bil inženjer, pač tudi po-

prej vseh težav presoditi ni mogel. Duševno slabost njegovo so brez dvombe dobro izrabili razni sleparji. Kar se pa tiče sueškega prekopa, je njegova zasluga pred vsem, da je premagal finančne in politične ovire in tako omogočil grajenje, tehnična izpeljava je pa delo drugih mož.

Finančni položaj v Italiji. Finančni minister italijanski je naznanil, da se bode v pokritje primanjkljaja privarčevalo 53 milijonov, in sicer 10 milijonov pri vojaštvu in 43 milijonov pri raznih uradih. Nad 10 milijonov se pri vojaščini prištediti ne more, če se noče, da bi trpela moč države. Za 27 milijonov se pa povišajo razni davki. Tako je upati, da se napravi ravnotežje v državnem budgetu. Minister se nadeja, da se povzdigne državni kredit in navaja razne stvari v dokaz, da se finančno in gospodarsko stanje boljše. Minister je napovedal, da se zbornici predloži več zakonov, ki se tičejo narodnega gospodarstva in denarnih zadev. Poslednja leta se je pomanjšala množina papirnega denarja za 36 milijonov lir.

Cerkveni letopis.

Poskus zjedinenja iztočne cerkve z zapadno.

V.

So ljudje, ki hočejo in iščejo prepír za vsako ceno, ki v prepíru živé, kakor riba v vodi ali žaba v mlakuži. Píscu teh skromnih vrstíc se niti sanjalo ni, da bode vzbudil nekega radikalnega leva v tihem njegovem stanu, ki je stresel mogočno svojo grivo ter gromovitim glasom v „Narodovem“ predalu opozoril slovenski svet na najnovejšega klerikalnega krivoverca. In kaj smo zagrešili?

V prvem članku smo omenili, da je sedaj v Rimu v prvi vrsti razgovor o zjedinenju razkolnikov pod turško oblastjo. To je novi „poskus“ sedanjega sv. očeta, kateri poskus se bode skorej gotovo posrečil, kakor govoré najnovejša poročila iz Rima, kajti tudi antiohijski patrijarh Azarian, ki ima sedež v Carjemgradu, je od turškega sultána dobil dovoljenje, da sme odpotovati v Rim k posvetovanjem.

Dalje smo konstatovali, kar naglašajo tudi sveti oče, da ovire zjedinenja niso nepremagljive, v prvi vrsti loči obe cerkvi primat rimskega papeža. Tu pa so s strani iztočne cerkve merodajni politični vzroki, kar priča vsa zgodovina iztočne cerkve. Mi pa se nismo bili namenili pisati zgodovino vseh obravnav o zjedinenju, kajti ta je ali vsaj morala bi biti znana našim omikancem; le v glavnih potezah smo v prejšnjih člankih naveli dejstva, ki dokazujejo, da sta bizantinstvo in cezaropapizem odtrgala vzhodno cerkev od rimske. In ta cezaropapizem je sedaj še vtelašen v ruskem carju, tudi v Srbiji in deloma v Bolgariji so še take razmere, da po človeški sodbi ne moremo tako hitro pričakovati zblízanja obeh cerkev, dasi je naša iskrena želja, katero željo je pisec teh vrst že večkrat naglašal pri drugih prilikah.

Z ozirom torej na to, da je ravno vimenovanih deželah pravoslavje tako vkoreninjeno, da vladarji in cerkveni dostojanstveniki verske koristi podreajo državnim ter cerkev vklepajo v vladne ojnice, zapisali smo oni stavek, ob katerega se brusi „Narodov“ hudomušni Muhnič. Rekli smo: „Sv. Oče Leon XIII. se v svojih okrožnicah (gledé zjedinenja) osobito ozirajo na Slovane, in v tem oziru, če stvari presoja mo trezno — nameč vladajoči cezarizem v iztočnem razkolu — vlada v Rimu preoptimistično mnenje, kajti pravoslavni biskupi so naravnost odklonili sv. očeta pre-prijazno vabilo. Razloge temu postopanju bode baje obširneje obrazložil metimonski metropolit Nicifor v imenu pravoslavnih metropolitov. Vsak razsoden čitatelj vidi na prvi pogled, da tu nismo govorili o verskih resnicah, ki razdvajajo obe cerkvi, temveč smo imeli v mislih „nezakonito in nepravilno pretiravanje carske oblasti“ ter „najservilnije udvoravanje i robovanje državnoj oblasti, združeno s največim licemjerstvom ter s precejnjenjem svega, što je grško (carstva, cerkve, obredá, institucijá, jezika, ljudi, itd.)“, kakor piše učeni dr. Ivan Marković v svoji knjigi „Cesarizam i bizantinstvo u poviesti iztočnog razkola“, po kateri smo posneli górenje podatke.

„Narodov“ konfuzni Muhnič odgovarja na to: „Slovenčeva“ konfuznost (ne recimo kaj hujšega!) nas pa večkrat še bolj osupne zaradi krivih verskih načel (takot!), katerih po tem listu ne tro-sijo lajiki, ampak kleriki iz Semeniških ulic ljub-

ljanskih. Tak slučaj je bil zopet včeraj. „Slovenec“ namreč pripoveduje v članku, kako se sv. oče Leon XIII. požrtvovalno trudi na posebnih posvetovanjih, da bi zjedini iztočno cerkev z zapadno. Kedar so kardinali že utrjeni vsled večurnih posvetovanj, je sv. oče še vedno čil in neutrujen. Dosledno bi bil moral dostaviti pisatelj nekako to-le: Glejte, družina, Slovenčeva! — delajmo po vzgledu sv. Očeta še mi katoliški Slovenci! Potrudimo se za zjedinenje konservativne in narodne stranke, ker bode to koristilo veri in narodnosti naši. (Dobro, zakaj pa sklepate svoje zarote proti „klerikalcem“ za zaprtimi vrati? Gotovo se bojite, da vam ne bi štrene zmešali. Op. pis.) — Ali kaj še! Kaj takega se v „Slovenca“ v resnici ne sme pisati, (g. Muha, čitajte „Slovenca“ iz l. 1890 in 1892 ter prekličite svojo neresnično trditev! Op. pis.), kajti po narodnjakih in Slovanih treba mahati, naj se poteguje zanje kedorkoli. (Gospod Muha, pomilujemo Vas!) Zato je zapisal omenjeni krščanski člankar nastopni nekrščanski stavek: „Sv. Oče Leon XIII. se v svojih okrožnicah osobito ozirajo na Slovane, in v tem oziru, če stvari preso- jamo trezno, vlada v Rimu preoptimistično mnenje“. — Cujte! Tedaj nezmisljivi sv. oče v Rimu niti v samoverskih rečeh ne presoja trezno, in le „Slovenčev“ pisač (Hvala, g. Muha!) ima pravo mnenje, ne pa papež v svojih okrožnicah, ker se iste osobito ozirajo na Slovane in jih negrdijo, kakor „Slovenec“. Ali ne diši ta „Slovenčeva“ zelo trezna obsodba sv. stolice po dogmah židovsko-liberalne koalicije, kateri pritrkuje vsak drugi dan „Slovenec“? (Veseli nas, da tako marljivo čitate naš list!) In ta list se še drzne polemizovati z g. Svetcem zaradi srednje-veških papežev, ko niti sedanjega ne spoštuje!

O kunfuznost v načelih! — Tako „Narodov“ bogoslovec. Res, čestitati si sme „Narod“ na tem svojem Muhničju, ki niti ne ve, kaj je dogma in kaj cerkveni obred. Sicer pa „Narod“ sam v isti številki v političnem razgledu piše, da v Rimu naglašajo potrebo, ohraniti nauke orijentalnih cerkev nespremenjene, ker so vzlic svoji različnosti sijajen dokaz jednote dogem katoliške cerkve! G. Muhnič, predno se dalje razgovarjamo, povejte svojim prijateljem pri „Narodu“, da je gorenja trditev „Narodova“ potencirana hiperkunfuznost.

Glasba.

Triindvajset cerkvenih napevov za moški zbor. (4 mašne pesmi, 10 Marijinih, 7 obhajilnih in 2 Tantum ergo.) Zložil Ign. Hladnik. Op. 21. Cena 80 kr. — Jako rodoviten skladatelj, v mladih letih že 21. delo! Nekateri spevi so že bili objavljeni kot mešani zbori. Nedostatki v modulaciji, omenjeni v Glasbeniku, se nahajajo tudi tukaj, torej jih g. skladatelj ali ne pripozna, ali se noče dati poučiti. Melodije ne prinašajo kar nič novega, so izrabljene, nekatere za cerkev celó dvomljive vrednosti, na pr. 9, 11, 12, 16, 18. Harmonija jih nakiti, sicer ni dosti na njih. Vmes so tudi boljši spevi, na pr. 1, 15, 17. Št. 3. je pisana v As, giblje se pa dosledno v Des. Basov postop v tej pesmi prevboren. Harmonizacija je včasih originalna, a ne vem, če v dobrem pomenu. Papir, tisk lep. Idejalnim zborom s temi napevi ne bo storjena velika usluga, ker so za cerkev srednje vrednosti. Dvema gospodoma je težko služiti, zatoraj svetujemo g. skladatelju, naj se strožje drži cerkvenih določil gledé melodije, harmonije itd. in ker je sicer nadarjen, naj sveto služi sveti stvari. Naprej, a ne nazaj! — To oceno prejeli smo od drugega strokovnjaka iz Ljubljane.

Gospod Fajgelj nam je poslal nastopno oceno:

Marljivi in spretni g. skladatelj podaja v tem zvezku osem svojih napevov k Materi božji in sedem k sv. obhajilu, katere je že poprej izdal v avtografovanih zvezkih za mešani zbor. Ker so se ti napevi narodu toliko priljubili, da je bilo v kratkem času treba oskrbeti drugo izdajo, čutil je g. skladatelj (nagovarjan od mnogih strani) potrebo, izdati najlepše napeve iz gori omenjenih zvezkov tudi za moški zbor, da bi vstregel še onim cerkvenim korom, kateri imajo le moške zборе. Mašne pesmi, „Ave Marija“ št. 5, „Češčena si Marija“ št. 14 in „Tantum ergo“ pa so izvirnega dela.

Radi smo vselej priznali, da ima g. skladatelj redek glasbeni talent, radi pa tudi pripoznamo, da on vrlo napreduje, ker vsako njegovo novo delo spričuje, da se mnogo uči in si prizadeva obširno

glasbeno svoje znanje še bolj izpopolniti. Tudi to najnovejše delo spričuje o napredku. Posebno še ni potrebno poudarjati, da so Hladnikove skladbe skoz in skoz melodijozne, lepo harmonizovane, polne lepih, deloma še neznanih glasbenih oblik in čiste fakture. Harmonizacija v moških zborih, ki je navadno zelo enolična in suhoparna, je v tem zvezku bogata, ker glasovi samostojno postopajo, neoziraje se toliko na prvi glas; drugi bas je povsod melodično izpeljan in to je prav; saj prvi in četrti glas sta najvažnejša.

To novo delo g. skladatelja, kateri si je dobil priznanje v inozemstvu in pri nas, z veseljem in prav toplo priporočamo. Milicev tisk je v obče tako lep, da ga mnogo drugih, slovečih tiskarn ne doseže in zvezek, tiskan na prav trdnem papirju ni drag.

V št. 14 naj se harmonizacija tako popravi: V drugem taktovskem udarcu na besedo „hrib“ I. tenor f, II. tenor e, I. bas f in II. bas a v sekstakordu, da se odstranijo kvinte.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 13. decembra.

(Prevzv. knezoškof ljubljanski) so podarili katoliškemu društvu za delavke 100 gold. Kakor pri društvu za delavce, tako so tudi pri društvu za delavke prevzvišeni gospod knezoškof prvi na mestu z zdatnim darom dokazujoč s tem, kako potrebna da so katoliška društva za delavske stanove in kako vredna vsestranske podpore. Društvo za delavke ima v nedeljo osnovalni shod v svojem stanovanju na Žabjeku; društvenic se je oglasilo že nad 300. — Blagoslov božji spremljaj delovanje novega društva.

(Zanimiva določba glede Raiffeisen-posojilnic.) Trnovska posojilnica je v smislu dotičnih postav vložila pri finančni direkciji v Ljubljani prošnjo, da se ji priznajo postavne olajšave glede kolekovanja zadolžnic itd. Finančna direkcija pa je odbila to prošnjo, češ, da pravila ne ustrezajo popolnoma dotičnim postavnim določbam in da je tedaj pred vsem treba pravila nekoliko premeniti. Zoper to odločbo vložila je trnovska posojilnica po gosp. dr. I. Susteršiču pritožbo do finančnega ministerstva. Tej pritožbi je ministerstvo popolnoma ugodilo in trnovski posojilnici priznalo zakonite pristojbinske olajšave. A ministerstvo storilo je vsled tega rekurza še dalji korak. Izdalo je še poseben ukaz do vseh finančnih direkcij, da naj Raiff. posojilnicam ne delajo nepotrebnih težav, marveč zaprošene oprostitev ozir. olajšave kar dovoljujejo. Tako je rekurz vrle trnovske posojilnice prouzročil tudi važen načelen ukrep ministerstva, ki bode vsem Raiff. posojilnicam v korist. — Pristavimo še, da je v tej zadevi pri fin. ministerstvu posredoval državni poslanec g. vodja Povše, ki si je na ta način stekel posebne zasluge za pro-speh Raiff. posojilnic sploh.

(Državni zbor) sklene svoje zborovanje pred Božičem, kakor se nam poroča z Dunaja, dne 18. ali pa 19. t. m.

(Iz mestnega zbora.) V začetku seje je župan odgovoril na interpelacijo g. Gustava Pirca, da mu je od vojaške oblasti in pa od vlade došlo poročilo o smrkvosti vojaških konj. Deželna vlada je tudi naznanila, da se je vse storilo, kar je za zdravstveno varnost potrebno. Mestni zbor je sklenil, da se po odposlancih udeleži shoda odposlancev mest na Dunaju, katerega skliče dunajski župan. Posvetovanja temu shodu bodo važna. Razgovarjalo se bode o novem davčnem, novem domovinskem zakonu in pa o tem, da bi se od vlade zahtevala odškodnina za opravljanje državnih poslov. Potem je pa mestni zbor po obširni razpravi jednoglasno sklenil, da se v Ljubljani vpelje električna razsvetljava s parno silo. Naprava bo stala blizu 400.000 gld. in je upati, da se bode ta kapital v kaci 40 letih poplačal z dohodki te naprave. Obširneje poročilo priobčimo prihodnjé.

(Slovensko gledališče.) Danes zvečer se bode predstavljala gluma v štirih dejanjih „Velikomestni zrak“.

(Iz Črnomlja.) V ponedeljek, dné 10. t. m. zbralo se je v krasni mestni hiši 12 odbornikov, da izvolijo izmed sebe župana. Izvoljen je bil enoglasno dosedanj župan g. Janko Schweiger; kot svetovaleci so izvoljeni in sicer za prvega svetovaleca: Andrej Lackner, za drugega: Avgust Kunc, za tretjega: Janko Pubek in četrtega: Karol Müller.

— Županu želimo le več zdravja, da bo mogel svojo službo izvrševati v prid Črnomlju, posebno za odpravo strašnega blata po nekaterih krajih mesta. Upamo, da se bode marsikaj izboljšalo, da bo „Črnomled“, ko drugič pride k nam, našel vse v redu.

(Strokovna šola za čipkarijo v Idriji.) Leta 1876 ustanovljena šola za čipkarijo je pod nadzorstvom kuratorja, kateri posel sedaj opravlja ravnatelj idrijske rudniške šole. Na čipkarski šoli poučujeta dve učiteljici, učenk je bilo 43. Izdelke prodajajo večinoma domačim kupcem.

(Iz Škofje Loke.) Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov v Škofji Loki je ustanovljeno. V nedeljo je bil osnovalni shod, pri katerem je bil izvoljen predsednikom č. g. mestni župnik Ivan Tomažič, namestnikom: starološki kaplan g. Avgust Sinkovec. Vpisalo se je že lepo število pomočnikov in častnih članov. Bog živi novo društvo!

(Naglica škoduje!) Tako mislijo premnogi mo-gočni poštarji na slovenski zemlji, katerim sicer gre prav dobro v slast slovenski denar, a prehudo mrzi slovenska beseda. V očeh teh mogotcev slovenščina nima pravice in gorje pismu, ki pride v njih roke s samoslovenskim napisom. Neusmiljeno ga pošiljajo od Poncija do Pilata, od kraja do kraja, samo do pravega ne, dokler se kje ne najde kaka dobrohotna roka, ki pristavi slovenskemu naslovu nemškega in tako pismo reši pogina. Tak zanimiv slučaj je sporočil slovenski kmet od štajersko-koroške meje zadnjemu „Mir“-u, pišoč: „Kako čudno že ob koroški meji zatirajo slovenščino, naj vam naznani sledeča dogodba: Moj prijatelj pisal mi je dopisnico, s katero si je pri meni naročil deske, in sicer dne 30. kimovca 1894, da naj bi njemu do 3. vinotoka poslal zaželeno stvar, napravil je pa na dopisnici slovenski naslov: „Podgorje pri Slovenjemgradu.“ To dopisnico oddal je na pošto v Spodnjem Dravogradu (kateri je dobre dve uri oddaljen od Slovenj-gradca) dne 30. kimovca t. l., in čujte, dopisnica došla je v Slovenjgradec dne 10. listopada 1894, od koder sem isto še tisti dan dobil, nosi pa ta list-nica več poštnih pečatov; celó v Dalmaciji (!) me je menda iskala, dokler ni nekdo na isto z modrim svinčnikom zapisal „Windischgratz“; z nemško besedo me je še le najti mogla. Ubogi Korošci, ako že na meji nočejo slovensko čitati in razumeti, kako se mora vam v središču starega Korotana še le go-diti? Take žalostne razmere so sicer na Štajerskem že prešle, ker dobivam s Štajerskega in Kranjskega mnogo pisem pod slovenskim naslovom.“ — Opom-nimo, da je omenjeni poštar v Spodnjem Dravo-gradu sedaj izvoljen županom. No, Slovenci — ve-selite se!

(Javni shod,) katerega je napravilo kat. pol. in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem dne 2. t. m. v Glinjah v Rožu, bil je dobro obiskan. Prišlo je do 200 ljudij, ki so vsi pazno poslušali zanimive govore. Govorili so gg. vrednik Haderlap o socialnem vprašanju s posebnim ozirom na po-trebe kmetskega stanu, V. Legat o veliki važnosti raznih volitev in Colarič o šolah. Osvetlilo se je primerno tudi nezaslišano početje novega c. kr no-tarja v Borovljah, ki je zahteval od slovenske po-sojilnice v Št. Janžu, naj mu nemški dopisuje, ker je tega jezika „bolj“ zmožen kakor slovenskega! Ime temu gospodu je Lamquet in dobil je službo, dasi se je za to mesto oglasil tudi prosilec, slo-venščine popolnoma zmožen. Zbor je izrekel nad notarjevim postopanjem enoglasno svoje obžalovanje ter naročil odboru katoliško-političnega društva, da v tej zadevi stori potrebne korake na merodajnem mestu. Ta bode skušal, pri ministrih pozvedeti, ali notarju v Borovljah res ni treba slovensko znati. Za slovensko šolo v Velikovcu se je pri zboru na-bralo 10 gld. Dobro! — naj bi se posnemalo drugod!

(Nemška šola v Ormožu.) Mestni zastop v Ormožu je prosil za izšolanje in posebno nemško šolo. Dvo-mimo, da bi v Ormožu bilo 40 nemških otrok in da bi sploh okolica bila zadovoljna s ponemčevalnico.

(Zaradi izgredev v Koprju) pri trganju dvoje-zičnih napisov sta bila obsojena iredentista Almeri-gogna in Riecobon, prvi jeden mesec, drugi jeden teden v ječo.

(Amerikanske novice) Spreveda č. g. dr. Ber-narda Ločnikarja dne 14. novembra t. l. se je ude-ležilo 120 duhovnikov, med njimi 3 škofje. Izmed slovenskih duhovnikov so bili navzoči č. gg. Fr. Trobec, J. Stariha, J. Solnce, A. Ogulin, A. Plut in M. Bilban. Ogromna množica pogrebcev okoli 2500 med njimi prav veliko Slovencev, so glasno

molili rožni venec. Spreved je pač očitno pokazal, kako občno priljubljen je bil opat Bernard. Naj v miru počiva! — Slovensko podporno društvo „Jednota“ prav dobro napreduje. Število udov se je po nekaterih krajih podvojilo. Da bi vendar kmalo večina delavcev pristopila k temu prekorsnemu društvu! Kako žalostno je namreč, ker se tolikokrat poroča o ponesrečenih Slovencih, ki si niso bili vpisani v nobeno podporno društvo. — Delo po tovarnah se počasi zopet pričinja, tako da za delavce nastopajo boljši dnevi.

Društva.

(Slovensko planinsko društvo) ima dne 14. decembra v hotelu „Lloyd“ ob 8. uri zvečer zabavni večer, pri katerem bode odbornik gospod Ljud. Wölfling bral o obleki in celi opravi hribo-lazca, ker bo bralec vso opravo kazal in nje porabo razkladal. Člani društva in prijatelji se vabijo.

Telegrami.

Dunaj, 13. decembra. Opat trogirski dr. Zanoni je imenovan sebeniškim škofom.

Dunaj, 13. decembra. Kakor časopisi pišejo, nastopi nadvojvoda Oton danes trite-densko potovanje v Egipt.

Dunaj, 13. decembra. Zbornica poslan-cev je vsprejela kazenskega zakona paragrafe 62. do 83. in je s tem rešen občen del ka-zenskega zakona. (Živahno odobravanje. Po-ročevalcu dr. Koppu in pravosodnemu mini-stru grofu Schönbornu vsestranski častitajo.)

Budimpešta, 13. decembra. Knez pri-mas je sklical na 18. dan t. m. ob 10. uri škofovsko konferenco v budimpeštansko pri-macijalno palačo. Ta konferenca se bode po-svetovala o sedanjem stanju cerkvene politike.

Budimpešta, 13. decembra. Ministerski predsednik Wekerle je odgovoril na interpe-lacijo Babovo zastran degradiranja nekega rezervnega častnika radi udeležitve pri Kos-suthovem pogrebu. Ministerski predsednik pravi, da ne bode ničesar storil proti vo-jaškemu častnemu sodišču, ki so povsod. Dotičnik tudi ni kaznovan zaradi udeležbe pri pogrebu, temveč le zaradi tega, ker se ga je udeležil v uniformi, kar se je bilo pre-povedalo.

Belgrad, 13. decembra. Čebinač je v priznal, da je občeval s Taušanovićem in drugimi radikalnimi vodjami, da bi odstra-nili sedanjo vladajočo rodbino. Tudi ne opo-

reka, da je o tej stvari se dogovarjal s prin-cem Karadjordjevičem. Drugi zatoženci ugo-varjajo Čebinačevim izpovedbam.

Pariz, 13. decembra. Zbornični pred-sednik Burdeau se pokoplje na državne stroške.

Pariz, 13. decembra. Glavnega vred-nika časopisa „Paris“ Canaveta so zaprli v zadevi zaradi izsiljenja.

Rim, 13. decembra. Imbriani je v zbor-nici poslancev obžaloval, da se prestolni go-vor ne spominja bratov v Istri. Crispi na to odgovarja, da cikanje na Istro ni umestno. Postopanje vlade je predpisano po pogodbah. Kar Imbriani zahteva, bilo bi naravnost škod-ljivo. — Zbornica je vsprejela adresu.

Liberce, 13. decembra. Tukaj sta tr-govska in obrtna zbornica izvolili Jožefa Kahla iz Liberce z 26 glasovi v deželni zbor.

Sassari, 13. decembra. Dva žandarja našla sta oboroženo osebo ter zahtevala, da ju počaka. Neznani človek je pa jel streljati in jednega žandarja ubil, drugega pa ranil. Oblastva pridno poizvedujejo po storilcu.

Plymouth, 13. decembra. Lord Rose-bery je naznanil, da je vlada trdno sklenila, omejiti pravice gospodske zbornice, tako da ne bode mogla delati posebnih ovir.

Chicago, 12. decembra. Včeraj sta dva vlaka mestne železnice vkupe trčila v tunelu pod reko Chicago. Trije potniki so mrtvi, dvanajst pa ranjenih. Razrušeni vagoni so jeli goriti.

Antong, 13. decembra. Japonska divi-zija je zadela na sovražnika pri Kinkuanhu in ga otepla. Kitajci imajo nad sto mrtvih mnogo ranjenih. Japoncev je pa 40 ubitih in ranjenih.

Umrli so:

11. decembra. Jožef Gajzler, hlapčev sin, 2 leti 4 me-sece, Marije Terezije cesta 4. srčna hiba.

V bolnišnici:

11. decembra. Marija Korenčič, gostija, 80 let, ostarelost. — Jakob Turk, gostič, 71 let, ostarelost.

Tujci.

11. decembra.

Pri **Stonu**: Jerenery, Mond, Spitzer, Kirnbauer, Frank-mann, Schwank, Marek z Dunaja. — Gsettner iz Vel. Ka-niže. — Adolf iz Berlina. — Steidler iz Grada. — Prommel iz Trsta. — Lininger iz Maribora. — Sirk iz Gorice. — Hof-holzer iz Kočevja. — Slieber iz Sela. — Kern iz Linca.

Pri **Maliču**: Engl, Herling, Allina, Baller, Grünhut z Dunaja. — Costa iz Celja. — Sedlak, Kopecky iz Beljaka. — Herzig iz Plzna. — Riedler iz Judenburga. — Jeraj iz Ljub-ljane. — Klotz iz Grada.

Pri **davarskem dvoru**: Schuster s Tirolskega. — Ja-kopič, Ostovič iz Zlatara.

Pri **južnem kolodvoru**: Berjak, Wolf iz Maribora. — Piva z Rakeka. — Pip iz Novega Mesta.

Pri **avstrijskem caru**: Mallner iz Rošence. — Gumsy iz Gorice. — Modic iz Ivanje sela. — Kocian iz Sežane. — Markič iz Naklega.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja		zrakomera v mm toplomera po Celziju			
7. u. jut.	743.7	—8.6	sl. vzh.	jasno	
12. u. pop.	742.8	—2.2	sl. svzh.	jasno	0.00
9. u. zveč.	743.9	—6.0		del. oblak.	
Srednja temperatura —5.8°, za 4.8° pod normalom.					

David's
Cognac-Malz-Extract.

Priporočen od medicinskih (621) velmož (30-2)
olajšuje kašelj, raz-kraja sliz, ojačuje; ne-pogrešljiv za prebolele.

Dobiva se v vseh boljših (623) lekarnah. (15-2);
Glavna zaloga pri lekarnarju Jos. Mayerju v Ljubljani.

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Sirup iz planinskih zelišč
tudi
prsni, pljučni in kašljev sok
imenovan, prirejen iz
planinskih zelišč in lahko razstop-ljivega vapnenega železa.
Steklenica z navodilom o porabi 56 kr.,
12 steklenic 5 gld.

Dobiva se pri 565 7
Ubaldu pl. Trnkóczy-ju,
lekarnarju v Ljubljani.
Pošilja se z obratno pošto.

Lekarna Trnkóczy v Gradcu.

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, III.

Koverta s firmo
priporoča
Katoliška Tiskarna
po nizkeji ceni.

Izvirnik: Glessshübl-Puchstein,
zdravilno kopališče pri Karlovih varih.
Prospekti zastoj in franko.

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GLESSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE
ki se po izreku medicinskih avtoritet s poseb-nim uspehom rabi pri boleznih: **motenem prebavljenju, želečnem kataru, slabem že-lodcu, pomanjkanju slasti do jedi, zgagi itd., ter katarh v sapilih, zasliženju, kašlju in (III.) hripavosti.** 51 46
Henrik Mattoni, Karlove vari in na Dunaju.

Stanarinske knjižice
za stranke
z uradno potrjenimi
določbami hišnega
reda v slovenskem in
nemškem jeziku, z
razpredelbo za vpla-
čevanje stanarine, vo-dovodne in mestne
doklade, dobé se ko-mad po 15 kr., 10
komadov vkup 1 gld. v
Katol. Tiskarni
v Ljubljani.

Št. 11.995. 634 3—1

Razpis.

Na **Kranjskem** sta izpraznjeni:
1) služba okrožnega zdravnika v **Krškem**
z letno plačo 600 gld. in
2) služba okrožnega zdravnika v **Velikih Laščah**
z letno plačo 700 gld.
Prosilci za jedno teh služb pošljejo naj svoje pravilno podprte prošnje
do dne 10. januarja 1895
deželnemu odboru kranjskemu v Ljubljani.
Od dež. odbora kranjskega
v Ljubljani, dne 11. decembra 1894.

Dunajska borza.

Dne 13. decembra.			Dne 12. decembra.			Kreditne srečke, 100 gld.		
Skupni državni dolg v notah	99	gld. 95 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld. . .	150	gld. 40 kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	147	" — "
Skupni državni dolg v srebru	100	" — "	5% državne srečke l. 1860, 100 gld. . .	163	" — "	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	18	" — "
Avstrijska zlata renta 4%	124	" 15 "	Državne srečke l. 1864, 100 gld. . . .	196	" — "	Rudolfove srečke, 10 gld.	23	" 50 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron . .	99	" 75 "	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	98	" 50 "	Salmove srečke, 40 gld.	70	" 50 "
Ogerska zlata renta 4%	123	" 80 "	Tisine srečke 4%, 100 gld.	142	" 75 "	St. Genois srečke, 40 gld.	71	" — "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron . .	98	" — "	Dunavske vravnave srečke 5%	133	" — "	Waldsteinove srečke, 20 gld.	50	" — "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1036	" — "	Dunavsko vranavno posojilo l. 1878 . .	106	" 50 "	Ljubljanske srečke	25	" 75 "
Kreditne delnice, 160 gld.	394	" 20 "	Posojilo goriskega mesta	111	" 25 "	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	177	" 25 "
London vista	124	" 35 "	4% kranjsko deželno posojilo	67	" — "	Akcije Ferdinandovesev. železn. 1000 gl. st. v.	3450	" — "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	60	" 90 "	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98	" 60 "	Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld. . . .	524	" — "
20 mark	12	" 18 "	Priporočne obveznice državne železnice .	223	" 25 "	Akcije južne železnice, 200 gld. sr. . . .	107	" — "
20 frankov (napoleonor)	9	" 87 1/2 "	" " južne železnice 3%	165	" 80 "	Dunajskih lokal. železnice delniška družba .	72	" — "
Italijanski bankovci	46	" 50 "	" " južne železnice 5%	130	" — "	Montanska družba avstr. plan.	104	" — "
C. kr. cekini	5	" 87 "	" " dolenskih železnice 4%	98	" 50 "	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	165	" — "
						Papirnih rubljev 100	134	" 50 "

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zrupe pri izrebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
potem o kurnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnih.